

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи Хмельницького національного університету

Віктор Лопатовський

09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адвокатура України

Галузь знань – 08 Право
Спеціальність – 081 Право
Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський
Освітньо-професійна програма – Право
Обсяг дисципліни – 4 кредитів ЄКТС
Мова навчання – українська
Статус дисципліни – вибіркова
Факультет – міжнародних відносин і права
Кафедра – права

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Разом	Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
					Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д			4	51	34		17	69			+		

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Програму підготував

д.ю.н. професор О.О. Пунда

Схвалена на засіданні кафедри права

Протокол №1 від 4 вересня 2023 року. Зав. кафедри

Робоча програма розглянута та схвалена Вченою радою факультету міжнародних відносин і права

Голова вченої ради факультету

В.В.Третько

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Адвокатура України» - базова і фундаментальна навчальна дисципліна. Вивчає організацію та діяльність адвокатури України, засади організації та діяльності адвокатури, правовий статус адвоката та його складові, правовий статус стажиста та помічника адвоката, функціонування системи органів адвокатського самоврядування, здійснення адвокатської діяльності перспектив подальшого розвитку інституту адвокатури в контексті судово-правової реформи, розвитку законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, дотримання міжнародних стандартів здійснення адвокатської діяльності у контексті судово-правової, конституційної реформи, розвитку діючого законодавства; дотримання міжнародних стандартів; надання знань для більш поглибленого вивчення та засвоєння цивільного, кримінального, господарського, адміністративного процесуального права та інших правових дисциплін на старших курсах

Пререквізити – Історія держави і права України, Юридична деонтологія, Теорія права, Правничі дослідження та аналіз, Кримінальне процесуальне право України.

Кореквізити – Кримінальне право України, Міжнародний захист прав людини, криміналістика.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції. СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації. СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування. СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

- **програми результати навчання**: РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. РН 21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Мета дисципліни. Метою вивчення навчальної дисципліни у вищих юридичних навчальних закладах є формування системи знань з питань правового регулювання організації та діяльності адвокатури, функціонування адвокатського самоврядування, правового статусу адвоката, перспектив подальшого розвитку інституту адвокатури в контексті судово-правової реформи, розвитку законодавства про адвокатуру та дотримання міжнародних стандартів у цій сфері

Завдання дисципліни. Формування у здобувачів вищої освіти сучасного погляду на професію адвоката і її місце у забезпеченні прав та охоронюваних законом інтересів громадян і юридичних осіб, її значення та роль у побудові демократичної і правової держави; вироблення свідомого і відповідального ставлення до майбутньої професії; засвоєння принципів та організаційних форм діяльності адвокатури та гарантій адвокатської діяльності, адвокатської етики та особливості захисту прав громадян України.

Очікувані результати навчання.

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	Семінарські / практичні заняття	самостійну роботу
Тема 1. Вступ до адвокатури	2	2	7
Тема 2. Адвокатура та юридична освіта	2	2	8
Тема 3. Основи адвокатури та адвокатської діяльності	2	2	7
Тема 4. Правові аспекти права на заняття адвокатською діяльністю	4	4	8
Тема 5. Характеристика окремих видів адвокатської діяльності. Представництво у міжнародних судових інстанціях.	6	2	7
Тема 6. Загальні положення про культуру адвокатської діяльності	4	4	8
Тема 7. Правова характеристика організаційних форм діяльності адвокатури	4	4	7
Тема 8. Правова характеристика адвокатського самоврядування	4	4	7
Тема 9. Правова характеристика адвокатської діяльності в галузі судочинства	2	6	10
Разом за 5-й семестр:	30	30	69

4 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>семестр</i>	
1	<p>Вступ до адвокатури. Історичні аспекти становлення адвокатури та адвокатської діяльності. Еволюція суспільних відносин як засада виникнення та існування адвокатури та адвокатської діяльності. Адвокатура Греції та Риму. Організація адвокатури за Литовськими статутами. Адвокатура у період судової реформи 1864 р. Розвиток адвокатури в радянський період. Розвиток демократичних засад організації адвокатури в сучасний період.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
2	<p>Адвокатура та юридична освіта. Конституційні основи здійснення правової допомоги в Україні. Відносини адвокатури з Міністерством юстиції України, місцевими органами державного управління. Вимоги, що ставляться до осіб, які мають право займатися адвокатською діяльністю. Порядок отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Правове положення помічника адвоката. Права та обов'язки адвоката та його помічника. Оплата праці адвоката та його помічника. Проблеми надання безкоштовної правової допомоги за призначенням. Принципи та гарантії адвокатської діяльності. Поняття та види адвокатської діяльності. Підстави припинення адвокатської діяльності. Адвокатська таємниця, її правове значення. Поняття та види дисциплінарної відповідальності адвоката.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
3	<p>Основи адвокатури та адвокатської діяльності. Адвокатура в Україні: правовий статус, завдання та принципи її діяльності на сучасному етапі. Верховенство права, законності, гуманізму, демократизму, добровільності, незалежності та самоврядності, як принципів організації та діяльності адвокатури. Процесуальна діяльність адвоката в апеляційному провадженні. Процесуальна діяльність адвоката в касаційному провадженні. Прийняття адвокатом доручення на ведення кримінальної справи. Порядок запрошення, призначення та усунення захисника від участі у справі. Відмова від захисника та його заміна. Правові підстави участі адвоката в адміністративному провадженні. Збирання доказів та подання клопотань.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2

4	<p>Правові аспекти права на заняття адвокатською діяльністю. Статус адвоката, вимоги до посади адвоката, його відповідальність щодо виконання своїх професійних обов'язків. Професійні права та обов'язки адвоката. Оплата праці адвоката. Дисциплінарна відповідальність адвокатів. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	4
5	<p>Характеристика окремих видів адвокатської діяльності. Представництво у цивільному процесі. Основні повноваження адвоката як представника. Поняття та зміст ордеру. Конституційні гарантії забезпечення права на захисника. Завдання захисту у кримінальному процесі. Права та обов'язки захисника відповідно до КПК України. Участь захисника у збиранні доказів. Правові засади участі адвоката в адміністративному провадженні</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	6
6	<p>Загальні положення про культуру адвокатської діяльності. Правила адвокатської етики як звід етичних засад діяльності адвокатури. Поняття та характеристика основних принципів адвокатської етики. Принцип конфіденційності у діяльності адвоката. Практичні аспекти впровадження правил адвокатської етики в Україні. Етичні засади прийняття доручення на здійснення посередництва між клієнтами. Етичні аспекти відносин між адвокатами, а також майнові особливості відносин між адвокатами при рекомендації клієнта.</p>	4
7	<p>Правова характеристика організаційних форм діяльності адвокатури. Організаційні форми адвокатської діяльності: законодавче врегулювання та практика, що склалась в Україні. Особливості здійснення адвокатської діяльності індивідуально. Адвокатське бюро, як одна з організаційних форм адвокатської діяльності. Законодавче врегулювання та практика діяльності адвокатських об'єднань в Україні. Створення, реорганізація, ліквідація адвокатських бюро та адвокатських об'єднань. Види адвокатської діяльності. Професійні права та обов'язки адвоката. Адвокатська таємниця та наслідки її розголошення. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	4
8	<p>Правова характеристика адвокатського самоврядування. Засади та завдання адвокатського самоврядування. Організаційні форми адвокатського самоврядування. Повноваження Ради адвокатів регіону. Склад та повноваження дисциплінарно-кваліфікаційної комісії адвокатури.</p>	4

	<i>Джерела:</i> <i>Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12</i> <i>Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</i>	
9	<p>Правова характеристика адвокатської діяльності в галузі судочинства. Організація роботи адвоката в цивільному процесі. Процесуальний статус адвоката в цивільному процесі. Права та обов'язки адвоката в цивільному процесі. Представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в цивільному судочинстві. Діяльність адвоката на стадії судового розгляду цивільних справ. Сутність надання правової допомоги під час оскарження судових рішень. Участь адвоката у вирішенні спорів у Вищих судах України. Міжнародні стандарти адвокатської професії. Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції. Право на захист та його зміст. Захисник і його процесуальне становище за Кримінальним процесуальним кодексом України. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні. Права та обов'язки захисника на досудовому розслідуванні та у суді. Документи, що підтверджують повноваження захисника. Представництво у кримінальному процесі. Обов'язкова участь захисника у кримінальному провадженні. Відмова від захисника або його заміна. Клопотання захисника. Подання захисником скарг. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Участь захисника у проведенні слідчих (розшукових) дій. Участь адвоката в апеляційному та касаційному провадженні</p> <p><i>Джерела:</i> <i>Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12</i> <i>Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</i></p>	6
Разом за -й семестр:		34

4.2 Зміст семінарських занять

Номер семінарського заняття	Перелік змістових модулів, тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
	<i>семестр</i>	
1	<p>Вступ до адвокатури. Історичні аспекти становлення адвокатури та адвокатської діяльності. Еволюція суспільних відносин як засада виникнення та існування адвокатури та адвокатської діяльності. Адвокатура Греції та Риму. Організація адвокатури за Литовськими статутами. Адвокатура у період судової реформи 1864 р. Розвиток адвокатури в радянський період. Розвиток демократичних засад організації адвокатури в сучасний період.</p> <p><i>Джерела:</i> <i>Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12</i> <i>Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</i></p>	1

2	<p>Адвокатура та юридична освіта. Конституційні основи здійснення правової допомоги в Україні. Відносини адвокатури з Міністерством юстиції України, місцевими органами державного управління. Вимоги, що ставляться до осіб, які мають право займатися адвокатською діяльністю. Порядок отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю. Правове положення помічника адвоката. Права та обов'язки адвоката та його помічника. Оплата праці адвоката та його помічника. Проблеми надання безкоштовної правової допомоги за призначенням. Принципи та гарантії адвокатської діяльності. Поняття та види адвокатської діяльності. Підстави припинення адвокатської діяльності. Адвокатська таємниця, її правове значення. Поняття та види дисциплінарної відповідальності адвоката.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
3	<p>Основи адвокатури та адвокатської діяльності. Адвокатура в Україні: правовий статус, завдання та принципи її діяльності на сучасному етапі. Верховенство права, законності, гуманізму, демократизму, добровільності, незалежності та самоврядності, як принципів організації та діяльності адвокатури. Процесуальна діяльність адвоката в апеляційному провадженні. Процесуальна діяльність адвоката в касаційному провадженні. Прийняття адвокатом доручення на ведення кримінальної справи. Порядок запрошення, призначення та усунення захисника від участі у справі. Відмова від захисника та його заміна. Правові підстави участі адвоката в адміністративному провадженні. Збирання доказів та подання клопотань.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
4	<p>Правові аспекти права на заняття адвокатською діяльністю. Статус адвоката, вимоги до посади адвоката, його відповідальність щодо виконання своїх професійних обов'язків. Професійні права та обов'язки адвоката. Оплата праці адвоката. Дисциплінарна відповідальність адвокатів. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
5	<p>Характеристика окремих видів адвокатської діяльності. Представництво у цивільному процесі. Основні повноваження адвоката як представника. Поняття та зміст ордеру. Конституційні гарантії забезпечення права на захисника. Завдання захисту у кримінальному процесі. Права та обов'язки захисника відповідно до КПК України. Участь захисника у збиранні доказів. Правові засади участі адвоката в адміністративному провадженні</p>	2

	<p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	
6	<p>Загальні положення про культуру адвокатської діяльності. Правила адвокатської етики як звід етичних засад діяльності адвокатури. Поняття та характеристика основних принципів адвокатської етики. Принцип конфіденційності у діяльності адвоката. Практичні аспекти впровадження правил адвокатської етики в Україні. Етичні засади прийняття доручення на здійснення посередництва між клієнтами. Етичні аспекти відносин між адвокатами, а також майнові особливості відносин між адвокатами при рекомендації клієнта.</p>	2
7	<p>Правова характеристика організаційних форм діяльності адвокатури. Організаційні форми адвокатської діяльності: законодавче врегулювання та практика, що склалась в Україні. Особливості здійснення адвокатської діяльності індивідуально. Адвокатське бюро, як одна з організаційних форм адвокатської діяльності. Законодавче врегулювання та практика діяльності адвокатських об'єднань в Україні. Створення, реорганізація, ліквідація адвокатських бюро та адвокатських об'єднань. Види адвокатської діяльності. Професійні права та обов'язки адвоката. Адвокатська таємниця та наслідки її розголошення. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
8	<p>Правова характеристика адвокатського самоврядування. Засади та завдання адвокатського самоврядування. Організаційні форми адвокатського самоврядування. Повноваження Ради адвокатів регіону. Склад та повноваження дисциплінарно-кваліфікаційної комісії адвокатури.</p> <p><i>Джерела:</i> Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</p>	2
9	<p>Правова характеристика адвокатської діяльності в галузі судочинства. Організація роботи адвоката в цивільному процесі. Процесуальний статус адвоката в цивільному процесі. Права та обов'язки адвоката в цивільному процесі. Представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в цивільному судочинстві. Діяльність адвоката на стадії судового розгляду цивільних справ. Сутність надання правової допомоги під час оскарження судових рішень. Участь адвоката у вирішенні спорів у Вищих судах України. Міжнародні стандарти адвокатської професії. Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції. Право на захист та його зміст. Захисник і його процесуальне становище за Кримінальним процесуальним кодексом України. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні. Права та обов'язки захисника на досудовому</p>	2

	розслідуванні та у суді. Документи, що підтверджують повноваження захисника. Представництво у кримінальному процесі. Обов'язкова участь захисника у кримінальному провадженні. Відмова від захисника або його заміна. Клопотання захисника. Подання захисником скарг. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Участь захисника у проведенні слідчих (розшукових) дій. Участь адвоката в апеляційному та касаційному провадженнях <i>Джерела:</i> <i>Основні – 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12</i> <i>Додаткові – 1, 2, 3, 4, 5, 6</i>	
	Разом за -й семестр:	17

4.3 Зміст самостійної (індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуального завдання тощо

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 1	4
2	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 2	5
3	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 3	5
4	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття № 4	4
5	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття №5	4
6	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття №6	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття №7	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття №8	5
9	Опрацювання лекційного матеріалу та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття №9	4

4.4. Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

Важливим принципом самостійної роботи є індивідуальна робота кожного студента. Її призначенням є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення студентів до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки

знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства.

Індивідуальна робота передбачає підготовку реферату з обраної студентом тематики а також підготовку до семінарсько-практичних занять протягом семестру.

Виконання індивідуального завдання включає в себе п'ять основних етапів:

- 1) вибір теми дослідження;
- 2) підбір матеріалів;
- 3) опрацювання літератури;
- 4) написання тексту;
- 5) оформлення роботи.

Індивідуальна робота є складовою вивчення змісту навчальної дисципліни та будується на репродуктивному, репродуктивно-творчому та творчо-пошуковому рівнях. Вона сприяє розвитку творчої активності студентів, прищеплює навички, необхідні для самоосвіти, пошуку шляхів вдосконалення професійної діяльності після закінчення навчання.

Теми індивідуальної роботи мають науково-дослідний характер, підвищену складність, виступають певним тематичним доповненням семінарського заняття, методом поглибленої підготовки до нього і можуть готуватись у вигляді реферативних повідомлень.

Реферат готується у письмовому викладі, має науковий характер і здійснюється шляхом аналізу різних інформаційних джерел. Теми рефератів наведені у планах семінарських занять. Він повинен мати чітку логічну побудову і повинен містити наступні елементи:

1. Титульний аркуш.
2. План роботи із зазначенням сторінок початку кожного з розділів.
3. Вступ на 1–2 сторінки (аналізується проблема та стан її дослідження науковцями).
4. Основна частина обсягом 8–10 сторінок (викладається основний матеріал).
5. Висновки на 1–2 сторінки.
6. Перелік використаних джерел.
7. Реферат може містити додатки, переліки умовних скорочень тощо.

У вступі обґрунтовується актуальність обраної теми, дається коротка характеристика сучасного стану і наукової розробки проблеми (питання), що розглядатиметься в рефераті, формулюється мета роботи, а також здійснюється короткий огляд джерел, використаних студентом.

Основна частина передбачає розкриття змісту обраної теми, її основних питань і проблем. Головною вимогою є аналіз проблем, відображених у літературі, висвітлення різних позицій науковців та їх критичний аналіз. При підготовці студенту студент повинен продемонструвати вміння самостійно робити висновки на основі вивчених нормативно-правових актів та літератури й узагальнювати матеріал. Основна частина може складатися з двох–трьох розділів.

У заключній частині у стислому вигляді подаються висновки, які містять короткий підсумок проведеного дослідження, тобто є коротким резюме реферату, а також підтверджується вирішення поставлених завдань і досягнення мети. Тут повинні надаватись рекомендації і пропозиції щодо практичного розв'язання розглянутих проблем. Наприкінці реферату вміщують список використаних джерел, додатки (за необхідності). Складові частини роботи мають логічно поєднуватися і відповідати одна одній.

Література з теми реферату повинна мати пізнавальне значення у контексті вивчення та осмислення дисципліни, тому до списку варто включати монографії, статті з наукових журналів, навчальні посібники, що рекомендовані навчальною та робочою програмами або знайдені автором роботи, документальні та інформаційні джерела тощо. Матеріали у списку слід оформляти згідно з державними стандартами України.

Робота виконується на стандартних аркушах ф. А4 грамотно, без помарок і виправлень. Скорочення слів, окрім узвичаєних абревіатур, не допускається. Текст розміщують на одній стороні аркуша, залишаючи поля з усіх боків по 2 см.

Першою сторінкою реферату є титульний аркуш, де вказується тема, прізвище, ім'я та по-батькові автора, спеціальність, курс, група. На другій сторінці повинен бути наведений план реферату із зазначенням сторінок, де починаються відповідні розділи. Кожний розділ починається з нової сторінки. Сторінки нумеруються, починаючи з титульного аркуша, однак номери проставляються тільки з другої сторінки (таким чином, вступ зазвичай починається на 3-й сторінці). Розділи основної частини нумеруються арабськими цифрами, параграфи – цифрою розділу і параграфа через крапку (1.2, 2.2 і т.п.). Вступ і висновки не нумеруються.

Назву таблиць вказують зверху над таблицею, а назву малюнків розміщують під малюнком. Нумерація таблиць і малюнків може бути наскрізною по всій роботі.

При підготовці реферату ставиться наступна мета:

– систематизація, закріплення та розширення отриманих теоретичних знань за фахом і їхнім застосуванням для постановки і рішення конкретних наукових і прикладних (практичних) завдань;

– поглиблення навичок ведення самостійної роботи, оволодіння сучасними методами постановки і аналізу проблем;

– уміння критично аналізувати літературу, творчо обговорювати результати роботи, вести наукову полеміку.

Реферативна робота повинна:

– мати творчий характер з використанням актуальних статистичних даних і діючих нормативних правових актів;

– відповідати вимогам логічного і чіткого викладу матеріалу, доказовості і вірогідності фактів;

– відображати вміння студента користуватися раціональними прийомами пошуку, відбору, обробки та систематизації інформації, здатності працювати з нормативно-правовими актами.

Індивідуальне завдання студенти виконують під керівництвом викладача, що проводить у них практичні заняття за тематикою, яка подається у цих методичних вказівках. Якість виконання враховується при підсумковому контролі.

Тематика рефератів для самостійної роботи студентів денної форми навчання (восьмий семестр)

1. Історичні аспекти становлення адвокатури та адвокатської діяльності.
2. Еволюція суспільних відносин як засада виникнення та існування адвокатури та адвокатської діяльності.
3. Адвокатура Греції та Риму.
4. Організація адвокатури за Литовськими статутами.
5. Впорядкування адвокатської професії у «Правах, по которм судится малороссийский народ».
6. Адвокатура у період судової реформи 1864 р.
7. Розвиток адвокатури в радянський період.
8. Розвиток демократичних засад організації адвокатури та адвокатської діяльності в Україні.
9. Адвокатура та адвокатська діяльність в контексті Конституції України, Кримінального процесуального кодексу, Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та інших нормативно-правових документів.
10. Адвокатура в Україні: правовий статус, завдання та принципи її діяльності на сучасному етапі.

11. Верховенство права, законності, гуманізму, демократизму, добровільності, незалежності та самоврядності, як принципів організації та діяльності адвокатури.
12. Організаційні форми адвокатської діяльності: законодавче врегулювання та практика, що склалась в Україні.
13. Особливості здійснення адвокатської діяльності індивідуально.
14. Адвокатське бюро як одна з організаційних форм адвокатської діяльності.
15. Законодавче врегулювання та практика діяльності адвокатських об'єднань в Україні.
16. Створення, реорганізація, ліквідація адвокатських бюро та адвокатських об'єднань.
17. Адвокатська таємниця та наслідки її розголошення.
18. Особливості статусу адвоката іноземної держави.
19. Здійснення в Україні адвокатської діяльності адвокатом іноземної держави.
20. Національна асоціація адвокатів України.
21. Організаційні форми адвокатського самоврядування.
22. Підстави для притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності.
23. З'їзд адвокатів України: структура та функції.
24. Обов'язковість рішень органів адвокатського самоврядування.
25. Етичні аспекти відносин між адвокатами, а також майнові особливості відносин між адвокатами при рекомендації клієнта.
26. Адвокатське об'єднання як суб'єкт відносин щодо забезпечення дотримання правил адвокатської етики.
27. Етичні аспекти відносин адвоката з органами досудового розслідування.
28. Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції.
29. Система безоплатної правової допомоги в Україні.
30. Організація роботи адвоката в цивільному, господарському та адміністративному процесах.
31. Участь адвоката у вирішенні спорів у Вищих судах України.
32. Здійснення представництва адвокатом інтересів фізичних та юридичних осіб в цивільному, господарському та адміністративному судочинстві.
33. Участь адвоката у справах про адміністративні правопорушення.
34. Міжнародні стандарти адвокатської професії.
35. Відносини адвоката іноземної держави з органами адвокатського самоврядування.
36. Представництво адвокатом інтересів фізичних та юридичних осіб в органах державної влади України та міжнародних судових установах.
37. Проблема відповідності чинного національного законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність міжнародним стандартам.
38. Основні засади організації роботи адвоката в провідних європейських країнах.
39. Адвокатська діяльність за законодавством Німеччини.
40. Характеристика діяльності адвокатури Франції.
41. Організація адвокатської діяльності у США.
42. Особливості здійснення адвокатської діяльності за законодавством Великобританії.

5. ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); семінарські заняття (з використанням тренінгів, підготовки процесуальних документів), самостійна робота (індивідуальні завдання) і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок вирішення юридичних питань.

6. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у

дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування знання теоретичного матеріалу;;
- захист рефератів.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом тестування з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (іспит), вважається невстигаючим.

7. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою відповідно до Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві похибки .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві помилки .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: усне опитування студентів, знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення. При цьому використовуються методи поточного контролю: усне опитування; тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми; презентація індивідуальних завдань.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться тестуванням з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід (залік), вважається невстигаючим. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у _____ семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
семестр		Іспит 0.4
Семінарські заняття	реферат	
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 6)	2	
ВК: 0,4	0,2	

Примітка: Т – тема дисципліни; УО- усне опитування, Р- реферат; ВК – ваговий коефіцієнт

Оцінювання рефератів з дисципліни «Адвокатура України»

Реферат складається з 3 питань, кожен з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, становить 3.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за контрольну роботу оцінці, що виставляється студенту, представлена у наведеній таблиці.

Сума балів за контрольну роботу	0,50-1,00	1,50-2,00	2,15-2,50	3
Оцінка	2	3	4	5

Якщо студент зумів дати відповідь на частину з них, то сума балів у цьому випадку буде пропорційна кількості правильних відповідей. Наприклад, у варіанті є три питання, а студент вказав лише правильну вичерпну відповідь на одне з них, тоді він отримує за завдання 1 бал, має незначні неточності – 0,75, неповна – 0,5, поверхнева – 0,25.

На контрольну роботу відводиться 20 хвилин. Результати оголошуються на наступному занятті.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він повинен перездати її у встановленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ

1. Загальні положення про професійну адвокатську діяльність
2. **Історія становлення та розвитку адвокатури в Україні.**
3. Історія становлення та розвитку адвокатури за кордоном.
4. Поняття адвокатури як навчальної дисципліни.
5. **Загальні положення про природу адвокатури як окремих видів професійної правозахисної діяльності.**
6. Загальні положення про адвокатуру та адвокатську професію.
7. Правовий статус адвокатури та адвокатської професії.
8. Сутнісні ознаки адвокатури та адвокатської професії.
9. Основні стандарти адвокатури та адвокатської діяльності.
10. **Характеристика окремих видів адвокатської практики.**
11. Правові аспекти права на заняття адвокатською діяльністю.
12. **Правовий статус адвокатури в Україні.**
13. Правовий статус адвокатури за кордоном.
14. Завдання адвокатури.
15. Функції адвокатури.
16. Незалежність адвокатури.
17. **Самоврядність адвокатури.**
18. Нормативна природа права на заняття адвокатською діяльністю.
19. Правовий статус адвокатів.
20. Нормативно-правова основа діяльності адвокатури.
21. Кваліфікація адвокатської професії.
22. **Професійні права та обов'язки адвокатів.**
23. Юридична відповідальність адвокатів.
24. Правові аспекти оплати праці адвокатів.
25. Характеристика окремих видів адвокатської діяльності.

26. Загальні положення про адвокатську діяльність та її види.
27. Основні галузі професійної адвокатської діяльності.
28. **Основні види професійної адвокатської діяльності.**
29. Правові аспекти адвокатської діяльності в галузі матеріального права.
30. Правові аспекти адвокатської діяльності в галузі процесуального права.
31. Правові аспекти адвокатської діяльності в державних та недержавних структурах і системах.
32. Результати професійної адвокатської практики.
33. Поняття професійної культури адвокатури.
34. Зміст професійної культури адвокатури.
35. Структура професійної культури адвокатури.
36. Правова культура адвокатури.
37. **Морально-етична та релігійна культура адвокатури.**
38. **Правила адвокатської етики.**
39. Психологічна культура адвокатури.
40. Політична культура адвокатури.
41. **Загальні положення про організаційні форми діяльності адвокатури.**
42. Правові аспекти здійснення адвокатської діяльності адвокатом індивідуально.
43. Правовий статус помічників адвокатів.
44. Правові аспекти створення адвокатських бюро.
45. Правові аспекти припинення адвокатських бюро.
46. Правові аспекти діяльності адвокатських бюро.
47. Правові аспекти створення адвокатських об'єднань.
48. Правові аспекти припинення адвокатських об'єднань.
49. Правові аспекти діяльності адвокатських об'єднань.
50. **Види адвокатської діяльності.**
51. Професійні права і обов'язки адвоката.
52. **Адвокатська таємниця.**
53. Загальні положення про адвокатське самоврядування.
54. Правовий статус органів адвокатського самоврядування.
55. Завдання та організаційні форми адвокатського самоврядування.
56. Правова характеристика адвокатської діяльності в галузі судочинства
57. Загальні положення про адвокатську діяльність у галузі судочинства.
58. Правові аспекти представництва та захисту інтересів адвокатом в цивільному процесі.
59. Процесуальний статус адвоката в цивільному процесі.
60. Правові аспекти представництва та захисту інтересів адвокатом в господарському процесі.
61. Процесуальний статус адвоката в господарському процесі.
62. Процесуальний статус адвоката в адміністративному процесі.
63. Правові аспекти участі адвоката в кримінальному процесі.
64. Процесуальний статус адвоката в кримінальному процесі.
65. Правові аспекти претензійної діяльності адвоката.
66. Правові аспекти позовної діяльності адвоката.
67. Правові аспекти діяльності адвоката в процесах медіації.
68. Правові аспекти діяльності адвоката у договірних процесах.
69. Правові аспекти консультативної діяльності адвоката.
70. Поняття договору про надання правової допомоги.
71. Зміст договору про надання правової допомоги.
72. Форма договору про надання правової допомоги.
73. Правові підстави участі адвоката в процесуальному представництві.
74. Правові підстави діяльності адвоката.

75. Правові гарантії адвокатської діяльності.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Законодавство:

1. Конституція України. URL:: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. №5076-VI. – Голос України. - 2012. - 14.08.2012. - №148-149.
3. Про помічника адвоката: Положення, затверджене рішенням Ради адвокатів України від 25 вересня 2015 року № 113 URL:: <http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/pologennya/2015.09.25-pologennya-113.pdf>
4. Про ревізійну комісію адвокатів регіону: затверджено Рішенням Ради адвокатів України №266 від 17.12.2013 р.: положення. URL:: <http://unba.org.ua>
5. Правила адвокатської етики: затверджені Звітно-виборчим зїздом адвокатів 9 червня 2017 р. // Національна асоціація адвокатів України: офіц. веб-портал. URL:: http://unba.org.ua/assets/uploads/8354a317c5dd15913f18_file.pdf.
6. Регламент кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури: затверджено Рішенням адвокатів України №77 від 16.02.2013 р. (зі змінами від 08 квітня 2017 року). : URL: <http://vkdk.org/wpcontent/uploads/2014/01/2017-04-08-reglament-KDK-regionu-92.pdf>
7. Статут Національної асоціації адвокатів України: затверджений рішенням Установчого зїзду адвокатів України від 17 листопада 2012 року URL: http://unba.org.ua/assets/uploads/legislations/inshidokumenty/statut_naau.pdf

Основні:

1. Вереша Р. В. Кваліфікаційний адвокатський іспит :навч.-практ. посіб. / Р. В. Вереша, М. В. Павленчик. К. :Алерта, 2018. 458 с.
2. Процесуальні документи досудового розслідування (слідчого, прокурора, адвоката та слідчого судді) : наук.-практ. посіб. / [За заг. ред. М. А. Погорецького та О. П. Кучинської]. - К. :Алерта, 2018. 254 с
3. Історія адвокатури у запитаннях та відповідях, ілюстраціях та фотографіях: навч.посіб. / Н.М.Бакаянова, О.О.Храпенко. Одеса: Юридична література, 2016. 216 с
4. Іваницький С.О. Теоретичні основи організації адвокатури в Україні: принципи та система. - Київ: Інтерсервіс, 2017. 800 с.
5. Біцай А. В. Участь адвоката в медіації :монографія. К. :Алерта, 2017. 260 с.
6. Бірюкова А. М. До питання визначення поняття «адвокат» у світлі інтеграційних процесів суспільного розвитку. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2018. № 51. Том 2. С. 138–142
7. Бірюкова А.М. Міжнародні стандарти правового статусу адвокатури і адвоката як орієнтир для розвитку законодавчої моделі України. Вісник Академії адвокатури України. 2017. № 2. Том 14. С. 89–97
8. Бірюкова А М. Адвокатура України в умовах глобалізації [Текст] :монографія / А. М. Бірюкова ; Акад. Адвокатури України. - Київ :Правоваєдність : Алерта, 2018. 423 с
9. Адвокатура України: Книга 1. Організація адвокатури (з практикумом): Підручник у двох книгах/за заг. ред. д.ю.н., проф. С.Я.Фурси та к.ю.н., доцента Бакаянної Н.М.2-ге вид.доповн.і перероб. К.: Алерата, 2016. 864 с.
10. Молдован А.В., Тилик Т.М. Адвокатура України: навч.пос. Київ: Алерта, 2013 256с.
11. Фіолевський Д.П. Адвокатура: підручник. Вид. 3-тє, випр. і допов. Київ: Алерта, 2014. 624 с.

Додаткові:

1. Ващук Д. Історія адвокатури Хмельниччини: монографія. Серія «Регіональна історія адвокатури». К. : КВІЦ, 2018. 324 с.
2. Кваліфікаційний адвокатський іспит: Практична частина. Навчально-практичний посібник. За заг. Ред. А.М. Бірюквлі, Р.В. Вереші, К. : Алерта. 2023 с.
3. Пунда О. О. Спрощений порядок судового провадження на основі угод: досвід процесуального законодавства США. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2022. Випуск 74. Частина 2. С. 148-153.
4. Пунда О. О. Спрощений порядок досудового розслідування у кримінальному процесуальному законодавстві США: досвід для України. *Юридичний науковий електронний журнал*. №.9. 2022. С.422-425.
5. Зейкан Я. П. Прямий і перехресний допит у суді : навч.-практ. посіб. К.: Правова Єдність, 2017. 368 с.
6. Чаплинський К.О. Тактика проведення окремих слідчих дій. Монографія. Дніпро. 2006. 416 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/library/student/m2tosd.pdf>